

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15, CELOLETNO DIN 60 / ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNO / OGLASI PO CENIKU / POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI / ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPISI SE NE PRIOBČVETJO / POŠTINA PLAČANA V COTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Zakon.

Izvršilo se je, kar je bila najna potreba in kar smo mi zahtevali že preko dveh let, kot prvi pogoj za rešitev zmed in neredov v naši državi. Razpustili so mirovno zboljševizirano HRSS in pozapri najhujše hujskače in sejalce razdora ter sovrašva, ki so preko 6 let nemoteno vršili svoje razdiralno delo. Med njimi tudi famoznega čudotvorca Radića, ki je v svoji nedosežni domišljavosti podiral ono, kar so v stoletjih zgradili z največjimi žrtvami najboljši našega naroda.

Težko in nič kaj rado ni šlo našim vodilnim politikom od rok objavljanje Obznane proti HRSS in našli so se celo močje, ki sicer niso prestanto trdijo, da so dobri in zvesti Jugosloveni, ki pa so dvignili svoj glas proti temu res upravičenemu nastopu sedanje volilne vlade P. P. Temu pa se tudi ni čuditi, ako pomislimo, da se ni mogla sprizniti z mislijo, da HRSS in njen veliki šef maleta in razbijata temelje države, celo Narodno radikalna stranka, ki je sklepala Markove protokole in se vezala z Radićevimi komplici — slovenskimi klerikalci. In tako je bilo to oklevanje zaneseno tudi v sedanjo volilno vlado, ki se kar ni mogla odločiti za politiko železne roke in energičnega nastopa proti zboljševizirani HRSS. Obljubljalo se je mnogo, še več grozilo, a malo ali nič storilo. Opozicija je sicer protestirala proti nasiljem volilne vlade, kakor mora protestirati pač vsaka opozicija proti vladi in njeni časopisi so mrgoleli napadov na režim »nasilja«, toda vse samo radi aktov podrejenega pomena. Njeni glavni inspiratorji in kolovodje pa so nemoteno in svobodno rovarili med narodom in ga z vso vehemenco, ki jo je zmožna edino le protidržavnega duha prožeta duša separatističnih hujskačev, zastrupljali in zavajali v defetizem.

Stali smo tedaj ob strani in z boleščjo gledali vse to početje ter se čudili oklevanju in omahovanju vlade, ki se je posvetovala in razmišljevala, mesto da bi takoj posegla z jako roko v usodopolno delo teh rušilcev države ter jih postavila pred sodišče, da bi preiel svomeu delu vredno plačilo.

Končno je prišlo tudi do tega, ko je grozila vse razdirajoča kuga defetizma in separatizma tudi interesom vlade same. Zgodilo se je, kar bi se moralo izvršiti že takoj iz početka. Vlada je izdala Obznanu proti HRSS in pričela ostro nastopati proti njenim ekspanzionem in voditeljem. Toda kako je bil težak

ta porod? Teden dni pred objavo Obznane je vedel že vsak zadnji politični analfabet v najbolj oddaljeni hribovski vasi naše države, da bo nastopila vlada z Obznanu proti hrvaškim čudotvorcem in pacifiističnim revolucionarjem. Logično in popolnoma razumljivo je potem, da so imeli tudi zločinci in veleizdajalci v okvirju HRSS več kakor dovolj časa uničiti in zabrisati vse sledove in dokaze o svoji subjektivni krivdi, ki naj bi služili sodišču v njih obsodbo. Namesto, da bi zadela vlada kakor s strelom te poklicne in od inozemstva dobro plačane rušilce države, jih je še preje točno hote ali nehot obvestila o svoji nameri ter si s tem sama pripravila veliko in neljubo presenečenje v obliki izreka Zagrebškega senata. Čudimo se zategadelj tudi izjavam vladnega časopisa, ki vali danes krivdo za nič kaj dober in povoljen uspeh Obznane proti HRSS in njenim mirovotvorcem na sodišče in pristranske sodnike. Kajti trdno verujemo in se zanašamo na nepristranost in pravičnost naših sodišč, ki nam je danes v tej dobi splošne moralne propalosti, poleg naših velikih Idej edino še v kar imamo trdno zaupanje in čemur se brezpogojno pokoravamo! Gorje pa, če se greši že tudi v sodstvu in če so morda le res upravičeni glasovi vladnih novin. **Tedaj pa je treba izžgati otrovno rano, ki bi bila danes šele v početku in prvem štadiju razvoja in očuvati za vsako ceno nepristranost in brezobzirno pravičnost naših sodišč. Treba je staviti potem pod zakon o Zaščiti države tudi sodnike, ki bi bili s takim početjem nevarnejši in opasnejši rušilci države, kakor so najhujši in najbolj zanarhizirani komunisti.**

In bojimo se res močno, da bo potreba uporabiti v ohranitev čistote naše Justice, tudi teh zadnjih korakov. Prepričani pa naj bodo vsi pošteni Jugosloveni, da če bi odrekle v tem slučaju vse sile, Orjuna bo na mestu. Ona bo, ki bo vrnila Pravičini in sodišču tisti respekt in spoštovanje, kakor mu gre po reku: »Justitia fundamentum regnorum.« Izgnala bo iz njenega templja vse, ki so pričeli zanašati vanj politiko in korupcijo. Kajti motijo se vsi oni naši separatisti, komunisti in vsa protidržavna drhal, ki danes zmagovito vriska in napoveduje vsled izreka zagrebškega sodišča pričetek konca. Ljudika, ki so jo zasejali v naše pravosodstvo bo še pravočasno izruvana in vržena v ogenj.

Nemška lista.

Maribor, 14. jan.

Tudi pri teh volitvah v narodno skupščino gredo naši Nemci in nemčurji v boj s svojo listo, katere nosilec je zopet g. Franz Schauer, hotelir v Marenberku. Tako stojimo torej zopet pred gotovim dejstvom nemške kandidature in naša dolžnost je, da spregovorimo svojo jasno in odločno besedo.

Javnosti je znano naše stališče do predstojčih volitev in ve tudi, da smo sklenili opustiti za čas volilnega boja vse akcije, ki bi se lahko spravljale z njimi v posredno ali neposredno zvezo. Za nas so te volitve borba strank, borba, v katero se nočemo mešati v takem smislu, da bi stavili svoje sile na razpolago eni skupini, da z njimi polnijo drugo. Naši cilji so mnogo višji in naša bodočnost je preveč dragocena, da bi jo komurkoli prodali za malenkostne trenutne uspehe. Naj zmagata kdorkoli — mi ostajamo; naj zmagata kdorkoli — našega dela in našega programa ne bo izpolnil. Želimo pa kot brezkompro-

misni pristaši narodnega in državnega edinstva seveda zmagati onih, ki stoje najbližje temu našemu postulatu.

Vendar pa nam to stališče nikakor ne veže rok napram Nemcem in nemčurjem, oziroma njihovim kandidaturam in volilni agitaciji! Pred to skupno stopamo iz rezerve, v kateri se nahajamo napram vsem jugoslovenskim strankam, ker ji ne priznavamo pravice eksistence na našem političnem polju. Če bi bili naši Nemci resnični, autohtoni in kompaktni Nemci, bi se dalo o njihovih posebnih političnih pravicah debatirati, ker pa to absolutno niso, manjka za tako debato vsaka reelna podlaga. Schauerjeva skupina je stranka nemške drangovske politike starila avstrijskih metod, stranka, ki ima izključni namen vzdrževati pri nas še nadalje narodno odpadništvo naših ljudi, da z njeno pomočjo lahko pred inozemstvom podpira lažno trditve o kompaktni nemški manjšini v Slo-

veniji in o nemškem značaju štajerskega »Unterlanda«.

To svojo trditve podkrepimo lahko že s samim površnim pogledom na kandidatno listo, na kateri se nahaja več ko polovica mož s pristno slovenskimi imeni ali pa vsaj s slovenskimi predniki. Berlišk, Košir, Posek, Vezenssek, Sirak, Koser, Škof, Spruzina, itd., niso in nikdar niso bili pravi Nemci, ampak so in ostanejo na vse večne čase renegači. Tem ljudem ne moremo nikdar in pod nobenim pogojem priznati pravice, predstavljati spodnještajerske Nemce! Zato napram tej listi naše narodne sramote ne moremo ostati brezbržni, zato moramo ta madež izmiti iz našega narodnega telesa!

»Enkrat je Mariborska oblast dobila nemškega poslanca — in nikdar več!« je izjavil naš pokojni junak in mučenik France Šlajpah na skupščini v Celju. Preprečitev ponovne izvolitve Nemca Schauerja je želja njegove oporoke, ki nam je sveta in ki nam je ukaz! Zato jo moramo izpolniti, naj se zgodi kar hoče! Predno pa stopimo iz rezerve, pozivamo g. Schauerja in njegove renegaške kandidate, da dobro premislijo nevarnosti poti na katero so

zopet stopili in se še pravočasno umaknejo. Puščamo jim gotov rok, da to store. Naši mlini ne meljejo vedno hitro, včasih meljejo tudi bolj počasi, meljejo za sigurno.

Og. Franc Schauer, gostilničar v Marenberku; Josip Berlišk, trgovec v Rogatcu; Avgust Sporn, železniški nadzornik v Rogatcu; dr. Valter Ribl, odvetnik v Celju; Anton Koschier, prokurist v Hrastniku; Andrej Schreiner, posestnik v Kramarovic; Jurij Kampl, kmet v Füksincih; Franc Possek, graščak na Pogledu; Karl Wesenschegg, mlinar v Konjicah; Rudolf Hötzl, veleposestnik v Apačah; Rudolf Meierhofer, posestnik v Sladkem vrhu; Ivan Katz, gostilničar v Slovenski Bistrici; Ivan Sirak, ključavničar v Mariboru; dr. Lotar Mühlisen, odvetnik v Mariboru; Franc Girstmayer, posestnik v Lajtersperku; Ivan Schuller, hotelir v Slovenjgradcu; Hartwig Schober, poslovođa v Marenberku; Ivan Steudte, posestnik v Ptujju; Oton Koser, posestnik v Gruškovju pri Ormožu; Ernst Oslander, posestnik v Tolstem vrhu; Henrik Škof, delovodja v Ravnah; Valerijan Spruschina, mehanik v Ptujju in Josip Fürtner, pek v Ptujju — to vam bodi zadnji opomin!

Kako svobode uživajo naši Korošci-Slovinci na Koroškem.

Naši Nemci vedno trdijo, kako svobodo uživajo naši Slovinci na Koroškem in istočasno pa se pritožujejo kako slabo se jim godi v naši državi.

Mi nacionalisti jim želimo, da bi se jim ravno tako dobro godilo. V ilustracijo svobode, katere vlada na Koroškem naj pripomore tudi stedeči zaupni ukaz.

Prinesemo ga v originalu:

Bezirkshauptmannschaft Völkermarkt, am 26. Sept. 1924. 103/Präs. 1924 **Vertraulich.**

Verbreitung von im Jugosl. Auslande gedruckten Schriften, Mitwirkung der Geistlichkeit an derselben.

An alle Gemeindevorstellungen und alle Gendarmereipostenkommanden im Bezirke Völkermarkt.

Die letzten Berichte über die Verbreitung von im Jugosl. Auslande gedruckten Schriften wurden zur Kenntnis genommen. Die Gemeindevorstellungen und die Gendarmereipostenkommanden werden beauftragt, in Sinne der bereits erfolgten Erlasse der Verbreitung von im Jugosl. Auslande gedruckten Schriften (Bücher und Leitungen) ihr besonderes Augenmerk zuzuwenden. Über die gemachten Wahrnehmungen (insbesondere auch hinsichtlich der Mitwirkung der Geistlichkeit, Studenten und Fortbildungsverein) ist der Bezirkshauptmannschaft bis längstens

2. November 1924 neuerlich eingehend zu berichten. Den Gendarmereipostenkommanden wird auch nahegelegt, einzelne Nummern des »Vrtec« September, Oktober 1924, des »Bogoljub« Oktober 1924, »Allenfalls« Mladika u. a. Zeitschriften die im Jugosl. Auslande gedruckt wurden und im dortigen Postrayone vorkommen, zu sammeln und anher vorzulegen.

Für die Richtigkeit Der Amtsleiter: der Ausfertigung: Friedl. Mack.

Torej daje srezko poglavarstvo ukaz vsem mestnim občinam in žandarmerijskim komandam, da morajo budno zasledovati, katere časopise in katere revije tiskane v Jugoslaviji se širijo med tamkajšnjim slovenskim ljudstvom. Posebno pazljivo je treba imeti na razširjevalce, (Duhovnike, študente in kulturna društva). Istočasno se ukaže orožniškimi komandam, da skušajo dobiti »Vrtec« od septembra, oktobra, »Bogoljub« in »Mladiko« v tamkajšnjih poštah.

Razvidno je, da tamkajšnji uradi postopajo z vso silo proti slovenskemu življu.

Nemcem v naši državi pa obljubimo, da bomo mi Orjunaši postopali z njimi tako kakor Nemci s Slovinci na Koroškem.

OB LEKE
OB NA
OB ROKE
OB MESSYNI TRG 5
OB ERNATOVIC

Svoji k svojim!

Ako že ni vseeno, kako zaslužiš svoj denar, je še veliko bolj važno, kako ga trošiš in komu ga daješ v roke.

Tvoj denar je tvoje delo, izpremenjeno v možnost nabave; je jugoslovensko delo, izpremenjeno v možnost, ki ni neizogibno omejena v prilog tvojemu narodu in tvoji državi. S tem, da neseš svoj jugoslovenski denar k domačinu jugoslovenu, si pridobiš največje dosegljivo jamstvo, da bodo možnosti, katere pomeni ta denar, resnično izrabljene tako, kakor želiš in odobravaš ti kot svesten član jugoslovenske nacionalne celote in dober jugoslovenski državljan. S tem, da zakupiš svoj denar pri tujcu, mu daš na svobodno razpolago, da rabi možnosti, izvirajoče iz tvojeja poštenega in težkega jugoslovenskega dela, kot orožje proti blagru jugoslovenske države in jugoslovenskega naroda. Z vsako paro, ki jo daš zaslužiti narodnemu nasprotniku, oborožuje svojeja zakletega sovraga zoper samega sebe, zoper srečo in varnost svojih rodnih otrok!

V naši jugoslovenski domovini je ostalo po prevratu leta 1918, veliko drugorodcev, ki so se na videz »prilagodili razmeram«. Postali so pod pritiskom dejstev »topri juko-slovenski tršaflijani« in »feliki batrijotje«. Naše ljudstvo in žalibog tudi naše razumništvo jim nosi v svoji hlapčevski malomarnosti in svojem suženjskem dobrodušju dober jugoslovenski denar; s tem se kopičijo v njihovi oblasti neštete možnosti uveljavljanja v življenju naše nacionalne celote. Kako jih bodo izrabili?

Sram bodi tistega, kdor je pozabil, kako so ti sedanji »tršaflijani« in »batrijotje« še pred malo leti pljuvali na naše ime! Ali vam je oslepel spomin, da več ne vidite slovenske krvi, ki je rdečila ulice naših mest, prelita baš po teh »tršaflijanskih« in »batrijotjskih« rokah in po rokah njihovih plačanih banditov, najetih za slovenski denar, ki ste jim ga vi znosili! Ali ste prespali dobo od 1914.—1918., da ne mislite na preganjanja naših najboljših rodoljubov, na denunciaci-

KOLOSALNA SENZACIJA ZA LJUBLJANO!

Monumentalni vefilm. - Vsebinska znana iz slovitega romana „Hči papeža“.

LUKRECIA BORGIA

V glavnih vlogah največje filmske zvezde kakor: ALBERT BASSERMANN, PAUL WAGENER, CONRAD VEIDT, ALFONZ FRYLAND, LIANE HAID, ANITTA BERBER i. t. d.

Predstave ob pol 4., 5., 7. in pol 9. Neskrajšani orkester pri vseh predstavah.

Ta kolosalni še nevideni vefilm Vam od 14. januarja 1925 naprej predvaja

ELITNI KINO MATICA. Telefon 124.

V Sloveniji dosedaj še nevideno.

je, na postreljene in v ječah izstradane žrtve sedanjih tujerodnih »Jukoslofenof«, ki svojih lopovščin ne bi mogli počenjati, da jih ni zredil, opital in do nezalisanosti pohujšal — kdo? Slovenski rob, ki ne pozna ponosa!

Ti sovražniki so ostali med našim narodom. Še vedno so živi, še vedno izvršujejo nemoteno svojo obrt, še vedno bogatijo od našega jugoslovenskega dela, še vedno kopičijo v svoji oblasti naš jugoslovenski denar. Še vedno preživijo na priliko, da bi izrabili svojo gospodarsko moč v našo pogubo, kakor so jo rabili nekdanj. Oni smatrajo našo jugoslovensko zemljo za svojo posest in jedva čakajo dne, da bi jo vnovič osvojili! Ali mar ne vidite, da jih najde vsak protidržavni pokret in vsak izdajalski poizkus, ki meri na oslajenje naše socialne sile, kot prve med svojimi zavezniki?

Dovolj te sramote! Pod jugoslovenskim nebom, na jugoslovenskih tleh, v okvirju jugoslovenskih mej je prostora samo za jugoslovensko delo, jugoslovensko voljo in jugoslovensko nacionalno moč; tu ni prostora ne za drugorodca-trgovca, ne za drugorodca-obrtnika, ne za drugorodca-nastavljenca! Oh tla s »tršaflijani« in »batrijotij«! Zadržite gada, preden vas ukolje v peto!

Jugosloven, ki nese le eno samo paro k svojemu včeršnjemu narodnemu sovražniku, je slabši od svojega psa; pes pomni roko, ki ga je le enkrat udarila — tak Jugosloven pa liže škorenj, ki mu je stal na vratu tisoč in toliko let...

Oh tla z njimi vsemi!
Svoji k svojim! Dobiček jugoslovenskega dela je naš in mora ostati naš!

Izstradajte »tršaflijane« in vsz-kogar, kdor jih podpira!

najširše polje dela. Njegova naloga je prirejanje nabiralnih, znakovnih in cvetličnih dnevo v področju M. O., nabiranje prispevkov v blagu in denarju za naše veselice in slične prireditve, predprodaja vstopnic za te veselice in prireditve, ureditev veselilnih in prireditvenih prostorov in sploh vsa skrb za te prireditve. Zadržni odsek ima ožjo, toda velevažno nalogo. V interesu našega pokreta je, da posvetimo vso pažnjo združništvu, posebno še ker vidimo, da se ustanavljajo na sistemu združ vsa naša orjunaška gospodarska podjetja. Zato bo naloga teh združnih odsekov v večjih mestih, da prirede za svoje člane, ki so po svoji inteligenci za to sposobni, združne tečaje, na katerih se bodo poznali z vsemi vprašanji združništva in služili potem pokretu kot kader za združnih instruktorjev za združno delo med narodom. Ti člani bodo potem tudi lahko vršili velevažno propagando za naše zadruge, nabirali zadružnike itd. V manjših krajih bo ta odsek imel to nalogo, da bo proučeval lokalne gospodarske razmere, vodil nastajajoče zadruge, pridobival zadružnike in širil smisel za gospodarsko delo.

Kulturna sekcija ima med vsemi najširše polje dela, zato pa ima tudi možnost specializacije članstva na poedine kulturne panoge v peterih odsekih, in sicer 1. v predavateljskem, 2. knjižničnem, 3. pevskem, 4. godbenem in 5. dramatičnem. Predavateljski odsek se mora osnovati vsaj v vseh večjih kulturnih centrih naše domovine in zbrati pod svoje okrilje vse ono članstvo, ki priredi lahko vsaj po eno predavanje iz te ali one stroke znanosti, gospodarstva, poljedelstva, vinogradništva, gozdarstva itd. Te predavatelje dirigira potem načelstvo v poedine organizacije, kjer obdrže predavanja, ki so prikladna za krog poslušalcev. Na sedežu takih odsekov bi se morala prirediti redna predavanja za članstvo in tudi za prijatelje, ki bi jih posečali. Knjižnični odsek ima nalogo zbirati v vsem svojem okolišju knjige in ustanavljati in voditi knjižnice. Vsi knjižnični odseki v krajih, kjer so javne knjižnice, ki niso ravno v rokah najhujših nasprotnikov, že obstojajo, imajo nalogo delati za tiste v ohih krajih, kjer takih knjižnic še ni in jih je treba komaj ustanoviti. Pevski odseki imajo nalogo zbrati vse pevce člane in članice in ustanoviti pevske zbornice, ki naj vsebujejo po možnosti iste pesmi in stojijo v stalnem stiku s pevskim zborom one organizacije, ki se nahaja na sedežu O. O. Tako dobimo ob skupnih nastopih lahko velike in impozantne pevske zbornice. Godbeni odseki se ustanove lahko povsod tam, kjer je dana za to potrebna podlaga. Delujejo lahko kot tamburaški

zbori, salonski orkestri ali pa godbe na pihala. Dramatični odseki imajo že po svojem naslovu zadržni program dela: zbirati igralce in igralke med članstvom in prirediti dramatične predstave doma in v bližnji okolici. Kakor pevski, bi morali biti tudi ti odseki v medsebojni zvezi preko sekcije na sedežu O. O., ki bi skrbel za rokopise iger, za kostume itd.

Statistična sekcija mora vršiti vrlovažno nalogo nadziranja vsega prebivalstva dotičnega kraja kjer se nahaja M. O. Naloga načelstva te sekcije je, da si preskrbi v vsakem podjetju, uradu itd. svojega kraja vsaj po enega zaupnika, ki napravi popis vseh uslužbencev, in sicer tako, da napiše poleg imena tudi stan, stopnjo, narodnost, pripadnost (naš ali tuji državljan), njegovo stališče do naše države, njegovo politično (strankarsko) stališče do našega pokreta. Ravno tako je treba napraviti seznam trgovcev, obrtnikov, posestnikov in po možnosti (posebno v manjših krajih) sploh vsega prebivalstva. Pri neodločenih in pri onih, ki so našemu pokretu naklonjeni, je treba dostaviti, če bi se dali pridobiti za naš pokret ali ne. Vsaka sprememba položaja, posebno mišljenja, se mora takoj zabeležiti. Ti podatki so za pokret silno važni, ker se na tej podlagi lahko potem onemogoči škodljivi vplivi onih, ki so sovražni bodisi naši državi, narodu, edinstvu ali pa tudi samo našemu pokretu, pridobe se pa s spretno agitacijo oni, ki so nevtralni ali pa so nam naklonjeni. V bodočnosti nam bodo ti podatki služili tudi v to, da bomo lahko določili, na koga se moremo in koga se ne moremo zanašati.

Tiskovne sekcije naloga je, širiti med članstvom in nečlanstvom naš tisk: časopise, knjige, brošure, letake itd., nabirati naročnike in odjemalce, skrbeti za redno plačevanje naročnine in nabirati inserate. Zato je treba razdeliti delo na dva odseka, 1. na novinarskega in 2. upravnega. Novinarski odsek zbira sotrudnike za naše časopise, upravni odsek pa skrbi za naročnike, inserate in kupce.

S tem sem završil program in načrt dela v naših sekcijah. Slika je jasna in treba je le, da se začne teorija izvajati v praksi, da se izvede vsaj ono, kar se da izvesti brez večjih priprav in sredstev. Najprej je treba organizirati eno sekcijo in en njen odsek in komaj ko ta že živi samostojno in trdno življenje, naj se prične delo v drugem odseku, oziroma drugih sekcij, vedno pa po številu članstva in po krajevnih sposobnostih. Vsako enkrat započeto delo pa se mora nadaljevati in izvesti z ono energijo in disciplino, ki je ponos našega pokreta.

Delavsko-kmetški list obsojen.

Poleg »Slovenca« je menda »Delavsko-kmetški list« eden najbolj ostrih in zagriženih sovražnikov našega pokreta. Ni je številke, v kateri bi se to glasilo salonskih in buržujskih revolucionarjev, ki ne morejo pogrešati luksusa celo v zaporih, ne obregnilo z več ali manj izmišljenimi in izkrivljenimi novice ob nas. Venomer nas napada in bevska nad nami, kakor privezano kuže ter tarni nad tem, da smo na-

pravili precej radikalni konec komunizmu v Sloveniji. V svoji slepi jezi in zagriženem sovražstvu se poslužuje tudi metod, ki so vse preje kot razredno - revolucionarne, ker so navadna in še slaba kopija jezuitskih manir naših posvečenih tigrov. So to rekviziti iz dobe najogabnejše ere slovenskega političnega življenja, ko je najbolj cvetelo osebno napadanje, častikraja in obrekovanje političnih nasprotnikov

»ITO« zobna pasta beli krasno zobe in daje jim blišč.

in ko so merile stranke vrednost svojih časopisov po številu posvk napokničenih v eni številki svojega glasila. Posledice tovrstne borbe pa so navadno dvojne, da rada po njih boli glava odgovornega urednika in pa, da izgubljajo list vedno bolj svoje poverenje med narodom. Da bi ga pa imel »Delavsko-kmetški list« sploh kaj, pa zelo dvomimo.

Zavedni proletarci in učeni žurnalisti okoli »Delavskega kmečkega lista« so si med drugimi vzeli posebno tudi na piko br. Mekinec. Možja, ki so ga hoteli v svoji rdeči ljubezni spraviti na vsak način v zapor, ali pa ga vsaj osramotiti pred svetom. Ker se jim ni to posrečilo, so skovali za blagor in v dobro »sedemkrat zbičanega ljudstva« sledeče pismo in ga priobčili v listu:

»Zagreb, 27. oktobra 1924.

Dragi drugovi!

Čuli smo, da se u Ljubljani nazlaži kao član Orjuna bivši blagajnik brijačko-vlasuljarskih radnika Mekinc, pa Vam šaljem slijedeće podatke: Mekinec je za vrijeme našega pokreta 1923. godine bio blagajnik i pošto je naš pokret bio bez sredstava to smo posle kratkog vremena priredili jednu zabavu u korist neuposlenih radnika, sa koje je Mekinec pobjegao prije nego li je revizioni odbor sproveo kontrolu, ne javljajući se nikome. I uz to je odnio i oštetio svoj podsavez za 20.000 kruna zato Vas drugovi unapred opominjemo, da takvu hulju prezirete i da ga odstranite iz redova naših drugova.

Drugarski Vas pozdravlja Podsavez brijačkih i vlasuljarskih radnika za Hrvatsku i Slavoniju u Zagrebu. Broj 226-24.

To je torej glasoviti orjunaš Mekinc, vodja četašev in plačani funkcionar ljubljanske Orjune in sedaj bo vsakemu jasno, zakaj je na 1. junija 1924 sodružici Lemeževi zgienilo 400 Din, ko je v hiši bil Mekinc.

Seveda vse za »Naciju«, »Samom« zovi... mi smo svagdje, gdje se lovi.

Te obdolžitve so seveda takoj objavili tudi profesionalni zaplotni tatje časti v Jugoslovenski tiskarni.

Mi smo o stvari molčali ter čakati izida tožbe, ki jo je vložil oklevetani br. Mekinc pri sodišču. Te dni se je vršila pri tukašnjem sodišču razprava o tej zadevi proti odgovornemu uredniku »Delavsko-kmetškega lista«, ki je imel priložnost iznesti dokaze o Mekincovi krivdi tudi pred sodiščem. Gospod odgovorni urednik pa je mesto tega izjavil, da inkriminirane novice ni bral ter se sramotno izmikal.

Z ozirom na to je bil obsojen na 200 Din globe in na povračilo vseh stroškov.

S to obsodbo je dobil br. Mekinc zadoščenje; gospodarje uredniki okoli »Delavskega kmečkega lista« pa plačilo za svoje lažljivo pisarjenje ter si odslej lahko tudi v tem pogledu sežejo v roke z njihovimi vzori okoli »Slovenca«.

Din 1 — na vsak korak

prihranite, zato ne tožite, da Vam je predalec in kupujoči vse oblačilno predmete in potrebštin pri

Drago Schwab, Ljubljana.

LISTEK.

VOJVODA ILIJA Z. TRIFUNOVIĆ-BIRČANIN:

Vuk in Tankosić.

(Dva nesmrtnika.)

Menda ga ni v naši ujedinjeni domovini skoro človeka, ki mu ni sta poznani zvočni imeni te dvojice velikih naših nacionalistov, Vendar pa ne bo prav nič nepotrebnega, če seznanimo naslednike njihovih idej — jugoslovenske nacionaliste z njunim plodonosnim delom. In to v želji; da bodo hodili i oni po sledovih njihovih stopinj, ki so sicer krvave in s tridem posite ali baš zato častne in slavne.

Vuk je bil rojen v Sjenici (Stara Raška). Od tu ga je prenesel oče, ki je bežal pred Turki v košarici preko granice v Kragujevac, kjer se je tudi nastanil. Mladi Vuk je tu dovršil osnovno šolo in gimnazijo.

Tankosić je pa bil rojen v Beogradu, kjer je tudi obiskoval ljudsko šolo in dovršil gimnazijo.

Oba pa sta vstopila po gimnazijski maturi v Vojno Akademijo v Beogradu in jo dovršila z 32. razredom. Vuk kakor Tankosić sta bila odlična dijaka v Vojni akademiji in sta kazala s svojim delom že tedaj, da ne bosta navadna človeka.

Iz Akademije sta odšla nekako onega leta, ko je počila naša prva četniška puška v dolini Vardarja. Odšla sta takoj, kot mlada podporničnika v one klasične kraje, da nudita tamošnjemu našemu življu, ki so ga iztrebljevali z ene strani Turki s svojo oligarhično vlado in z druge strani bolgarske komitske čete s svojo nečuveno grozovitostjo.

Mlada kakor rosa, oduševljena in polna fanatizma ter inteligence, sta se toliko odlikovala nad ostalimi svojimi tovariši, da sta brzo stopila na čelo celokupne tedanje naše nacionalno - revolucionarne organizacije. Pričela sta s tem od-

tedaj pa do osvobojenja od Turkov podjarmljenih bratov s svojimi četniki vsakodnevno borbo s Turki in Bolgari. Pod njunim močnim okriljem sta jačala dušo naroda in povzročala s svojimi smelimi in premišljenimi potezami večkrat velike skrbi politikom v Sofiji in Carigradu. Zato pa so tudi turški askeri in bolgarski banditje vedno pazili, da se pri njih pohodih niso nikdar sešli s tema dvema orma - zaščitnikoma bednega naroda.

S svojimi četniki in s pomočjo naroda iz današnje Južne Srbije, sta postala Vuk in Tankosić že mesec dni pred objavo napovedi vojne Turčiji popolna gospodarja obmejne fronte proti Turčiji. Posedla pa sta s komitskimi četami še poleg tega tudi velik del turškega in bolgarskega banditje vedno pazili, da se pri njih pohodih niso nikdar sešli s tema dvema orma - zaščitnikoma bednega naroda.

RADIOVOJ REHAR:

Delo v naših sekcijah.

Pomen in namen naših sekcij sem označil v svojem zadnjem članku, ta pomen in namen pa je mogoče doseči samo s praktičnim delom. Program našega dela je mnogo prevelik, da bi ga mogla razviti do popolnosti vsaka mestna organizacija. Ne nekater večje v večjih centrih bodo zamogle to storiti z iskreno in trdno dobro voljo. Vse druge naj si iz tega programa vzamejo one točke, katere lahko izvedejo, ne da bi pri tem trpela celokupnost. Katere so te točke, to mora presoditi vsak mestni odbor po moči svoje organizacije in po lokalnih razmerah. Postaviti program, ki bi presegal moči, bi bilo škodljivo, kajti ustanavljanje takih sekcij, ki ostanejo samo na papirju, vpliva na članstvo in na javnost demoralizirajoče, ubija disciplino in avtoriteto vodstva. Najboljša in najsigurnejša pot ki vodi vedno k uspehu, je pot razvoja iz malih začetkov k vedno večjemu razmahu. Samo ena sekcija je, katero mora ustanoviti vsaka M. O., to je akcijska ali četniška. Delo v tej sekciji predpisuje poslovnik, ostala navodila pa dajejo O. Č. O., zato o njej ne bom pisal, kakor tudi o delavski nimam namena razpravljati na tem mestu, ker po svoji zasnovi izstopa iz ožjega kroga sekcij ter prehaja že k sporedni sindikalni organizaciji pokreta, ki se bo komaj po ustanovitvi centralnega sekretarijata, kar se izvrši te dni, mogla razviti v tistem smislu kakor si želimo. O ženski sekciji bo treba spre-

govoriti o priliki posebej, zato preostajajo zaenkrat samo: propagandna, gospodarska, kulturna, statistična in tiskovna.

Propagandna sekcija je neposredno orodje političnega vodstva pokreta, zato zelo važna. Njena naloga je ustvarjanje velike legije naših docela izoloanih in izvežbanih agitatorjev in vršiti s to legijo podrobno agitacijo. Zato je treba njeno delo razdeliti na dva ločena odseka, 1. na šolskega in 2. agitacijskega. Šolski odsek tvori skupino članov - predavateljev, ki prireja pod vodstvom načelnika sekcije redne politične šole za ono članstvo, ki se hoče posvetiti agitacijskemu delu. Učni načrt takih šol v višjem in nižjem zasnottku bom objavil prihodnjič v posebnem članku. Agitacijski odsek tvorijo vsi oni člani sekcije, ki absolvirajo politično-propagandni tečaj ali pa politično šolo. Agitacijski delokrog določa načelstvo vsakemu članu po njegovi agitacijski sposobnosti. Te politično-propagandne tečaje in politične šole bomo morali šele ustanoviti in komaj potem bomo lahko organizirali resnične agitacijske odseke propagandnih sekcij.

Gospodarske sekcije namen je pridobiti pokretu gmočna sredstva, brez katerih je vsako delo nemogoče, obenem pa tudi narod poučevati o gospodarskih problemih in o gospodarskem delu. Delitve je torej potrebna tudi tu na dva odseka, 1. na prireditvenega in 2. na združnega. Prireditveni odsek ima

Naš pokret.

Mariborska oblast.

Sela O. U. O. V nedeljo 11. t. m. dopoldne se je vršila druga redna seja Oblastnega Upravnega Odbora Maribor, na kateri so se v popolni soglasnosti in enodušnosti rešila razna važna tekoča vprašanja. V vprašanja zadržanja pri predstojnih skupščinskih volitvah je bil tudi za Mariborsko oblast storjen isti sklep kakor za Ljubljansko, ki se glasi: **Do volitev se prepoveduje vsaka akcija, ki bi kakorkoli zamogla buditi vtis, da je v zvezi z volitvami. Prosti nastop je dovoljen samo in izključno proti nemški agitaciji.** Za kongres v Beogradu je treba storiti vse, da bo udeležba iz oblasti čim večja. **Pozivajo se ponovno vse M. O. in Poverjeništa, da izpolnjujejo točno predpise okrožnice o pripravah za kongres!** V mesecu marcu o priliki seje Glavnega odbora v Ljubljani, se razvije v Mariboru prapor. Z razvitem prapora bo združen prvi večji javni nastop Orjune v Mariboru. **Pozivajo se vse organizacije, da se pripravijo za to razvite.** V vprašanju »Ekonomske Orjune« je bil storjen isti sklep kakor na skupščini Ljubljanske oblasti v decembru, ki se glasi: **Vsaka M. O. mora za vsakih 25 svojih članov vpisati po en delež (100 Din).** Radi ojačanja dela in propagande se osnujejo zveze Orjun, in sicer bodo obsegale zveze ista področja kakor bataljoni. Sedeži zvez bodo tam, kjer sedeži bataljonskih komand. Dalje je bilo razen drugega tudi sklenjeno, da se uvede v celi oblasti denarna akcija za O. O.

Po prvem četrtletju dela Mariborskega O. O. Iz poročila brata predsednika na seji O. U. O. dne 11. t. m. je bilo razvidno, kako je izvršil novi O. O. svoje delo od ustanovitve 7. septembra 1924 do novega leta. Novi O. O. je oživel veliko število starih organizacij, ki so prej slabo delovale in nekatere čisto reorganiziral. M. O. Celje je sedaj rešeno vseh kriz in postaja ena najboljših. Reorganizacija M. O. Maribor je na najboljši poti. Na reorganizacijo čaka samo še par M. O. Lep uspeh je dosegel prvi Propagandno-politični tečaj dne 7. in 8. decembra v Mariboru; največ pa je bilo doseženo na propagandnem polju. Novi O. O. je v tem času ustanovil v svoji oblasti 23 novih M. O. in Poverjeništev, in sicer 4 M. O., ki so nastale iz prejšnjih poverjeništev in 19 Poverjeništev. V prihodnjih dneh se še 4 nova Poverjeništa preosnujejo v M. O. Razen tega si je novi O. O. nabavil kompletno pisarniško opremo za oblastno tajništvo. Edino v denarnem vprašanju se novi O. O. nahaja v ugodnem položaju in to

večinoma radi netočnega izpolnjevanja finančnih obvez s strani pretežnega dela M. O. in Poverjeništev.

Redni občni zbor Orjune Sv. Lovrenc na Pohorju. Agilna Orjuna Sv. Lovrenc na Pohorju je imela v nedeljo 11. t. m. popoldne v prostori br. Brezočnika svoj redni letni občni zbor, ki je potekel v najlepšem redu in izvolil novi odbor.

Ustanovni občni zbor Orjune Šmarje pri Jelšah. V soboto 10. t. m. se je vršil v Šmarju pri Jelšah ustanovni občni zbor nove M. O. O poteku bomo poročali ko dobimo potrebne podatke.

Veliki ples Orjune Maribor. V soboto 10. t. m. se je vršil v vseh prostorih »Narodnega doma« prvi veliki ples Orjune Maribor, ki je potekel nad vsako pričakovanje dobro. Ureditev in dekoracija je dosegla rekord nad vsemi dosedanjimi v »Narodnem domu«, pa tudi vse ostali aranžma je delal čast agilnemu veselničnemu odseku in njegovemu načelniku bratu Krenu. Posebno pozornost in občudovanje je vzbujal med vsemi obiskovalci in obiskovalkami dražestni Kabalet-bar. Obisk je bil zelo dober in splošno prepričanje je, da je to bila najlepša in najbolj animirana letošnja mariborska predpusta zabava. Ples je posetilo celo par Nemcev, ki so bili nad dostojnostjo prirediteljev presenečeni in niso mogli prehvaliti dobrega vtisa, ki so ga dobili na zabavi Orjune, katero so jim skušali naši nasprotniki poprej očrtniti na vse načine. Upamo, da je tudi gmojni uspeh prirediteljev dober. S tem je tudi na tem polju v Mariboru prebit led in ustvarjena lepa reklama za prihodnje slične prireditve.

Sestanek Č. s. Maribor. V četrtek 8. t. m. se je vršil v »Narodnem domu« sestanek Č. s. Maribor, na katerem je br. komisar Janko Zorko z lepim nagovorom razdelil dekretne odklikovane članom, brat oblastni predsednik Rehar jim je pa nato čestital k odklikovanju. Pod vodstvom mestnega glavarja brata Reje se je za tem rešil ostali dnevni red sestanka. Med drugim je br. predsednik Rehar poročal tudi o važnosti beograjskega kongresa.

M. O. Orjuna v Slov. Konjicah vas vlnudno vabi na veliki ples, ki se vrši za člane, po njih vpeljane goste in prijatelje Orjuna v soboto, dne 17. januarja 1925 v dvorani »Narodnega doma« v Slov. Konjicah. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 5 Din za osebo, rodbine 10 Din.

Orjuna Šoštani priredi, kakor že objavljeno, dne 1. februarja t. l. ob 20. uri zvečer v dvorani »Sokolskega doma« veliko veselico s plesom. Ker je čisti dobiček namenjen za zlet v Beograd, vabimo vse sestre in brate, po njih upeljane goste in somišljenike, da se te prireditve udeležijo v čim največjem številu.

Ljubljanska oblast.

Bled. Z veliko težavo je naša organizacija prebolela žrtve nepozabnega predsednika brata Stanka. Le s težavo bo zamašena vrzel, ki je nastala z njegovo smrtjo. Žrtve padajo, ideje pa hitre naprej, do končne zmage. — Dne 11. t. m. je organizacija na svojem rednem občnem zboru končno pokazala, da se je otrešla malodušja in bo v bodoče sledila junaškemu vzgledu svojega prvega voditelja, Zborovanje, ki ga je vodil komisar brat Ciril Majcen, je vzorno poteklo. Izbran je nov odbor, v katerega imamo polno zaupanje, da bo v kratkem času popravil nedostatke prejšnjega. Po končanih volitvah je v daljšem izvajanju brat predsednik Oblastnega odbora Marko pojasnil glavne točke programa, stanje celokupne organizacije v državi in naše stališče za bodoče volitve. Končno je še oblastni čelnik brat Kobentar podal navodila akcijski sekciji. Z vsem zaupanjem gledamo v to našo vrlo organizacijo in jej kličemo — čvrsto naprej do zmage!

Litija. Redni občni zbor naše organizacije se je vršil dne 10. t. m. Zborovanje je poteklo v polnem soglasju in je z ozirom na težak položaj organizacije zadovoljivo uspelo. Kot delegata Oblastnega odbora sta se udeležila zboru tudi brata Kranjec in Kobentar, ki sta v daljših izvajanjih dajala pojasnila in

podrila za uspešneje delo. Novozvoljeni odbor bo imel predvsem nalogo, da vzbudi zanimanje članstva za našo idejo in učvrsti ugled organizaciji. Pri tem stremljenju pa ima zagotovilo najizdatnejše podpore s strani Oblastnega odbora.

Občni zbor Orjune Logatec se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni br. Ivana Riharja v Gornjem Logatcu.

Čajanka vrle mestne organizacije Šiška je izpadla kar najugodnejše. Ves aragement in potek prireditve same je pokazal jasno vsem našim prijateljem in nasprotnikom, da Orjuna ne zna prednjačiti samo na bojnem nego tudi na kulturnem polju. Pokazala pa je tudi, kako podli in malenkostni so vsi napadi naših sovražnikov, ki nam očitajo nered in nedisciplino v naših vrstah. Marljivo Orjuni Šiška želimo i v bodoče takih uspehov, kakor si jih je pridobila zadnje čase s svojim resnim in smotrenim delom, tako, da bo ob našem času prva med prvimi, ki bodo kulturno in fizično pripravljene za našo največjo prireditve.

„Pobedo“, centr. organ Orjune, prodajajo kolporterke pred pošto.

Orjuna Brežice naznanja svojeju članstvu in nacionalni javnosti mesta in okolice, da se vrši v soboto 24. januarja 1925 ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« v Brežicah 3. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Od ljubljanskega oblastnega odbora poroča predsednik br. inž. Marko Kranjec. Za članstvo udeležba obvezna, vabljeni je tudi vsa nacionalna javnost Brežic in okolice. Prosimo točnosti.

Kulturna sekcija Orjuna v Šiški namerava prirediti foto-amaterski tečaj. Pozivljamo vse brate, ki se nameravajo udeleževati tega tečaja, da se do 21. t. m. prijavijo pisмено br. tajniku (Jos. Kostanjevec, Kavškova c. 272/II., Ljubljana VII.) Na poznejše prijave se ne bo oziralo, ker je udeležba omejena. Poučevalo se bo teoretično in praktično. Zdravo! Nač. kulturne sekcije.

Kulturna sekcija Orjuna v Šiški priredi v soboto, 17. t. m. v lokalu pri br. Štepicu predavanje. Predaval bo g. prof. Jeras o dobrovoljskem gibanju. Bratje in sestre, že sama hvaležnost napram našim nesebičnim borcem dobrovoljcem, nam nalaga dolžnost, da se tega predavanja v kar največjem številu udeležimo. Pričetek ob 20. uri. Zdravo! Nač. kulturne sekcije.

Občni zbor Orjune Lesce se vrši v nedeljo, dne 25. t. m. ne pa 18. t. m., kakor je bilo pomotoma javljeno v zadnji številki »Orjune«. Zbor se vrši ob pol 3. uri popoldne v restavraciji »Legat«. Prisostvoval bode tudi delegat Oblastnega odbora iz Ljubljane. Po občnem zboru se vrši istotam velika veselica s plesom, katere dobiček je namenjen za udeležbo domačih članov na kongresu v Beogradu. Udeležba za vse članstvo strogo obvezna. Zdravo! — Odbor.

Redni občni zbor Mestne Orjune Škofja Loka se vrši v torek 20. januarja ob 20. uri v društvenem lokalu. Udeležba za članstvo strogo

obvezna. Občnega zboru se udeležijo tudi delegat Oblastnega odbora. Zdravo!

Sestanek Orjune Sv. Jakob-Krakovno-Trnovo se je vršil ob prav zadovoljivi udeležbi. O ciljih, delovanju ter metodah Orjune je poročal br. delegat Oblastnega odbora D. Verbič, kojega izvajanja so zadel na odobravanje vsega članstva. Za njim je pripovedoval svoje doživljaje po Južni Srbiji naš vrli br. Zabukovec, ki je podal tudi sliko stanja Orjune v Srbiji. Potem se je razvila živahna in zanimiva debata v katero je posegel med drugimi tudi br. predsednik ing. Kranjec.

Četnike M. o. Ljubljana pozivamo, da se udeležijo predavanja, ki se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 10. uri dopoldne v areni »Narodnega doma«. Udeležba obvezna! Predavanja naj se udeležijo po možnosti tudi ostali člani. — M. o. Ljubljana.

Četniki pozor! Zbor za četnike V. rezervne čete je v nedeljo, dne 18. t. m. točno ob 12.15 v areni »Narodnega doma«. Obлека turistovska. Udeležba obvezna!

Občni zbor ženske sekcije mestne Orjune Ljubljana se vrši dne 25. t. m. ob 9. uri dopoldne v areni »Narodnega doma«. Udeležba obvezna.

Občni zbor mestne Orjune Ljubljana se vrši 23. t. m. ob 7. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Udeležba vsega članstva obvezna.

„Pobeda“, centralni organ Orjune, je pričela od 1. januarja dalje izhajati v prav ličnem formatu dvakrat na teden. List priporočamo v naročilo vsem našim imovitejšim članom. Organizacije pa opozarjamo na že publicirani sklep, da mora biti vsaka Mestna organizacija v naši oblasti naročnik »Pobede« in »Orjune«.

Naravnost nepotrebnim smatramo naglaševati velik pomen našega tiska, ki se mora razširiti po vsej državi in pripraviti tla našemu bodočemu udejstvovanju.

Razpis mizarskih del.

Razpisuje se oddaja mizarskih del opreme za bar. Ponudbe je predložiti do 22. januarja 1925. v zapečatenih kuvertah, v njih zunanji strani naj bo razvidno ime in naslov ponudnika in predmet ponudbe. Natančnejši podatki in pogoji se dobe pri podpisani upravi.

Uprava Orjune.

Službene objave.

MARIBOR.

POZIV. Pozivamo vse M. o. in Poverjeništa v Mariborski oblasti, da stavijo pod nadzorstvo kretanje Schauerjevih kandidatov, namestnikov in agitatorjev, da točno zasledujejo vse njihove korake, sestanke, govore i. t. d.

LJUBLJANA.

VSEM MESTNIM GLAVARJEM IN BATALJONSKIM KOMANDIRJEM!

V nedeljo, dne 18. januarja 1925 ob 10. uri dopoldne se vrši v pro-

storih Ekonomske Orjune sestanek vseh bataljonskih komandantov, četniških komandirjev in mestnih glavarjev Ljubljanske oblasti. Udeležba strogo obvezna za vse!

Oblastni čelnik.

Izključeni so iz Orjune; Drnovšek Franjo, bivši član Orjune Zagorje radi nediscipliniranosti. Mate Luketa in Milan Večič radi nediscipliniranosti, Stanko Erac in Jovan Dvornič, člani osješke Orjune radi nedostojnega obnašanja, Rade Popović, član zagrebške Orjune iz istega vzroka.

Kronika.

»Slovenec« brani Švabe. Usta »Slovenčevih« molojcev so zadnje čase polna navdušenja in borbenosti za samoslovensko avtonomistično-federativno Slovenijo. Z naravnost občudovanja vredno marljivostjo in pridnostjo pišejo članke, v katerih skušajo doprinesti dokaze resnice za svojo trditve, do so oni danes še edini poborniki in branilci Slovenstva; kot besni in polblazneli se zaganjajo v tej narejeni

samoslovenski maniji v vse, kar je jugoslovenskega in proglašajo izobčenje nad vsemi, ki jih pri njih divjanju ne odobravaljo in podpirajo. Kakor je njih čudežna in samo sfanatiziranega jezuita vredna besnost proti jugoslovenstvu nekaj nedoumnega, tako pa je tudi nedoumno njih pardoniranje in tilho varovanje Švabov. V času, ko se ti tonzurirani maziljenici zaganjajo kakor obsedeni v nas, molče, toletrajo ter

celo na skrivaj podpirajo delovanje in rovarjenje resničnega sovražnika Slovenstva — nemško iredento, ki hoče zopet triumfirati z izvolitvijo »Stajerskega Sigfrieda« Schauerja, Poleg tega pa so se zvezali za par volilnih kroglic tudi s starimi sovražniki resničnega in pravega Slovenstva s kočevskimi Nemci, in njihovo »Echt Gottscheer Bauernpartei«. Ni pa jim dovolj pokroviteljstvo nad nemčurji v Sloveniji, nego ga ponujajo tudi vojvodinskimi Švabom, ker jim je vlada razveljavila volilno listo, ki so jo vložili v nemškem jeziku. Ta akt vlade kritizirajo s svojo običajno frazo o volilnem terorju in nasilju ter pretakajo grenke solze nad ubogimi vojvodinskimi Švabi.

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Kaj se godi na naši meji. Zandarmerijski komandi v vednost. Obče znano je dejstvo, da je gosp. Ninčić velik prijatelj Italijanov. Vsled tega je izdal celo vrsto navodil na obmejne oblasti, ki zahtevajo najobširnejše postopanje napram temu zvitemu zahrbtnemu sosedu. Tudi mi smo mnenja, da mora na meji vladati mir in dobro sosedsstvo, toda meja pa mora vendar ostati in nikakor ne gre, da bi se italijanski financii in karabinjeri svobodno gibali na našem teritoriju. Opažamo, da so naši obmejni organi z italijanskimi sklenili v svrhu popivanja nekak kompromis, ki ga mi nacionalisti nikakor ne moremo trpeti. V prvi vrsti pa je tu poklicana državna oblast, da napravi red na meji in pouči svoje organe o vladajočih predpisih. Mi pa jo bomo o teh nedostatkah redno obveščali in smo prepričani, da bo storila svojo dolžnost. **Vodil nas pri tem trden sklep, da med nami in Italijani ne sme priti do prijateljskih odnosov, dokler ne bo Soča delila obe državi. Za danes hočemo posvetiti malo v Planino pri Rakeku.**

Dne 24. decembra pr. l. je bil italijanski brigadir iz Kačje vasi brez vsakega dovoljenja pri polnočnici v Planini. Po maši je šel v gostilno pri Peliconu, kjer je smešil našo vojsko in povečeval italijansko. Le razsodnosti gostinčarja se je zahvaliti, da pri tej priliki ni prišlo med donaciini in nesramnim brigadirjem do pretepa, ki bi ga seveda Italijani zopet izrabili kot obmejni incident. Italijan je zabavljaval v gostilni vse do 5. ure zjutraj, zvečer pa je bil zopet v Gröbnetzevi gostilni v družbi nekoga Derenčina vulgo Goloba, ki ga je pripeljal in spremljal po Planini. Obmejno službo je ta dan opravljal zandar Maks Papež, ki je mora biti slep, da ni videl šetati brigadirja. Mogoče pa mu je ta dovolil kot protiuslugo na Štefanovo obisk italijanske kantine v Kačji vasi.

Na Silvestrovo je priredil planinski Sokol malo predstavo. To so posetili tudi 4 italijanski financarji, ki jih je vodil odpadnik-fašist in znan špijon, Tomaž Rupnik. Navzoči Orjunaši so zahtevali odstranitev teh vsiljivcev in je Sokol končno tudi nato pristal, nakar so šli v gostilno Gröbner, kjer so jih našli Orjunaši, ki so jim sledili v družbi naših financarjev. Tudi od tu so jih pregnali Orjunaši, kar pa ni bilo po volji službojočemu žandarju Papežu, ki se je nad Orjunaši surovovo razkričal.

ING. DUKIČ IN DRUG
GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

To so dejstva, ki jasno pričajo, da tako ne sme biti na meji. Nočemo incidentov na meji; toda zahtevamo, da se Italijanom in njihovim špijonom prepreči slobodno sprehanje po naši državi. Upamo, da bo orožniška komanda tu napravila red, sicer ga bo zopet delala — Orjuna.

Slovo. Brat Anton Satler, član Orjune Sv. Jakob-Krakovo-Trnovo, je premeščen v Beograd in se tem potom poslavlja od članstva kličoč mu na skorajšnje svidenje o priliki razvija prapora Orjune Sovamale. — Zdravo!

»Ni še pozabljeno.« Pod tem naslovom sem nedavno pričel v »Orjuni« o g. Mercini notico, v dobi veri da so moje informacije točne. Ker sem se pozneje prepričal, da sem bil napačno informiran, te notice ne vzdržujem.

Berščaj 1. r. Priobčujemo gorenjo izjavo, ki jasno priča, da smo vedno pripravljeno morda vsled napačne informacije. Obenem ponovno opozarjamo vse naše dopisnike in informatorje, da v njih dopisih navajajo samo čisto resnico, ker bomo sicer vselej objavili njih ime po krivici napadenim.

Političen pregled.

Poleg Radića so bili aretirani tudi drugi voditelji H. R. S. S., tako dr. Maček, Predavec, Krnjevič, oba Košutića, Bačinić in Kosić. Za-

grebški senat je sklenil, da le Radića obdrži v zaporu, ostale voditelje pa izpusti. Senatovo utemeljevanje je zelo zanimivo; v odloku pravi, da kmetska internacionala ni istovetna s komunistično internacionalo. Nadalje da ni dokazano, da bi bili voditelji H. R. S. S. rovarili proti vojski in da bi bili propagirali revolucionarno propagando med narodom. Ker je predsednik senata Radićev prijatelj, ni ta sklep nič čudnega. Državni pravdnik je seveda proti tej odločitvi vložil protest in sedaj je cela zadeva odvisna od banskega stola. Ni pa izključeno, da se radi pristranosti zagrebškega sodišča preiskava ne prenese v Beograd. Radić je poskušal iztihnati iz zapore par pisem. Zanimivo je, da daje svojim pristašem navodila, kako naj volijo. V Sloveniji klerikalce, v Hrvaški Slavoniji in Dalmaciji H. Z., v Bosni J. U. O., v Vojvodini Davidovičevce. Dr. Trumbić je imel namen odpotovati v inozemstvo in mu je zagrebška policija že izstavila potni list, ko so pa dobili Radićev pismo, v katerem piše ta Trumbiću naj gre na Dunaj in se tam zgasi pri sovjetskem poslanstvu, mu je bil potni list odvzet. — Na Dunaju se v kratkem skliče konferenca nasledstvenih držav, ki bo razpravljala o razdelitvi dolgov bivše Avstro-Ogrske monarhije. — Trgovinska pogajanja z Madžarsko so se zopet pričela in je upati, da bodo v najkrajšem času uspešno končala. — V Benetkah se bodo zopet pričela pogajanja z Italijo. Po izjavah, ki jih je dal italijanski poslanik Bodrero, je razmejitve s Slovenijo že končana. Kako in kaj in kakšne ugodnosti je Italija spet dobila, o tem ni prišlo v javnost še nič. — Poleg političnih dogodkov pa zanima našo javnost še najbolj porast dinarja. Zadnji dan starega leta je notiral v Zürichu 7.975 švic. frankov, novega leta dan se je dvignil na 8.20 frankov, za pravoslavne božične praznike je zlezel na 9.20 frankov in padel zopet na 8.35 frankov. Kaj je vzrok temu nenadnemu porastu dinarjeve vrednosti, se pravzaprav ne ve. Po nekaterih vesteh je iz New-Yorka izšla inicijativa za hausse, ker konkurira naša turščica ameriški, po drugih vesteh pa igra veliko vlogo pri dviganju dinarja naša aktivna trgovinska bi-

lanca in pa energičen nastop vlade proti destruktivnim elementom. Po praznikih je Narodna banka energično intervenirala na borzi in je dinar zopet popustil, ker bi tako nagel skok mogel povzročiti velike perturbacije v našem narodnem gospodarstvu. Pričakovati pa je, da se bo dinar polagoma dvigal. Tudi znak izboljšanja naših razmer.

V Italiji skuša fašizem opozicijo popolnoma uničiti. Mussolini zahteva pooblastilo, da sme svojevoljno spreminjati zakone. Nasilstva se dogajajo vsak dan. Posebno ostro nastopa fašizem proti republikancem, framasonom in katoliškim organizacijam. List »La Giustizia« v Milanu je prenehal izhajati. Stari Giolitti se je izrazil proti pluralnemu volilnemu sistemu in grozi Mussoliniju nevarnost, da izgubi mnogo delavskih glasov, če vztraja še nadalje pri tem sistemu. Iz ministrstva je izstopil tudi državni podtajnik Scialoja. Za predsednika zbornice je bil izvoljen poslanec Casertano. Kdaj misli Mussolini zbornico razpustiti in razpisati nove volitve, o tem si še nihče ni na jasnem. Najbrže bodo volitve aprila ali maja. Ni pa izključeno, da se bodo vršile šele prihodnje leto.

Spor med Trockim in Zinovjevom je zavzel že take dimenzije, da utegne postati za sovjetski sistem usodepoln. Po raznih poročilih je Trockij že od 21. decembra zaprt v Kremlju. Med kmeti se opaža vedno bolj naraščajoče protiboljševiško gibanje. Na selu nima boljševiška propaganda nikakega uspeha, o čemur tožijo tudi sovj-

ski listi sami, tako »Izvestja« in »Pravda«.

Na konferenci zavezniških finančnih ministrov v Parizu je bil dosežen popoln sporazum glede razdelitve nemških reparacij. Tudi Amerika je prišla na svoj račun, ker dobi 250 milijonov dolarjev. Zahteve Brazilije so pa bile odbite. Romunija je grozila, da zapusti konferenco, če se ji zniža njen del na reparacijah. Končno se je pa vendarle morala zadovoljiti z 1.1%.

Francija dobi 50.8%, delež naše države pa še ni znan.

Nova albanska vlada je sestavljena. Predsedstvo ima Ahmed beg Zogu. Konstituenta se v kratkem sestane. Upori po raznih krajih niso imeli nikakega uspeha. Bajram Cur, ki se je do zadnjega držal v Krumi, je prešel našo mejo in se udal našim oblastem. Uspeh, ki ga je naša država dosegla, je zelo velik, ker je kosovski komitetu s tem zadan smrtni udarec.

ZAHVALA.

Ob prerani in prebriski izgubi našega ljubljenelega soproga, odnosno očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Viktorja Korsika

nam je došlo toliko izrazov sočutja in sožalja, da nam ni mogoče se vsakomur posebej zahvaliti, temveč naj blagovolijo vsi, ki so sočustvovali z nami, sprejeti tem potom našo najodkritostejšo zahvalo.

Predvsem je naša dolžnost, izreči prišerno zahvalo darovalcem krasnih vencov in šopkov, Zadrugi umetno-trgovskih vrtnarjev za Slovenijo, Zadrugi trg. vrtnarskih obrtnika za Hrvaško in Slavonijo v Zagrebu, Savezu trg. vrtnarskih obrtnika kraljevine SHS, Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Gostilniškemu združenju in vsem drugim obrtnim zadrugam, ženskim organizacijam, deputaciji občinskega zbora in moštva 8. Zandarmerskega polka in Sokolu I. za častno sprejeto na njegovi poslednji poti. Zahvaljujemo se nadalje pevskega društva »Slaven« in »Ljubljanskemu zvonu« za prekrasno petje in žalostinke kakor tudi vsem onim, ki so tako mnogobrojno spremljali našega nepozabnega pokojnika k večnemu počitku. Posebej se še zahvaljujemo preč. gosp. Trnovskemu župniku Finžgarju za tolažbe obiske med boleznijo in ob smrti ter cenjenim tovarišem blagopokojnikom. Ki so mu izkazali poslednjo čast s tem, da so prenesli krsto iz cerkvice na pokopališču do njegovega zadnjega bivališča.

Se enkrat iskrena hvala vsem in vsakomur.

V LJUBLJANI, dne 17. januarja 1925.

Žalujoči rodbini Korsika.

Potrjim srcem in v najgloblji tugi javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljeni soprog, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Viktor Korsika

umetni trgovski vrtnar, trgovec s semeni, načelnik Pokrajinske zadruge umetno trgov. vrtnarjev za Slovenijo, predsednik Saveza umetno vrtnarskih obrtnika kraljevine SHS i. t. d.

dne 10. t. m. ob pol 5. uri, po dolgi, mučni bolezni, v 45. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul.

Pogreb prebalega pokojnika se je vršil v ponedeljek, 12. januarja 1925 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta št. 5, k Sv. Križu, kjer se je truplo položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Maše zadušnice so se brale v torek, 13. jan. 1925 v župni cerkvi v Trnovem. Bodi mu ohranjen blag spomin! Prosimo tihega sožalja!

V LJUBLJANI, dne 17. januarja 1925.

Franja Korsika roj. Bolte, soproga.

Vilma, Emica in Lojzel, otroci.

Alojsij in Marija Korsika, stariši.

Ivanka Primoschič, sestra.

Franc Primoschič, svak.

Vsi vnuki in vnučkinje.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešana arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

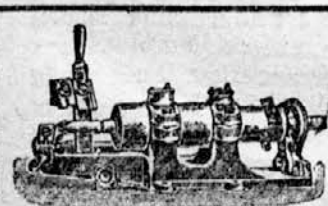
v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Inserirajte v ORJUNI!

STROJI
za obdelovanje lesa.
ZVONOV
TURBINE.

Transmisije in železne konstrukcije.
Železo- in kovineliarna. Ognjegasne potrebščine. Sesalke. - Armature.

Strojne tovarne in livarne d. d.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

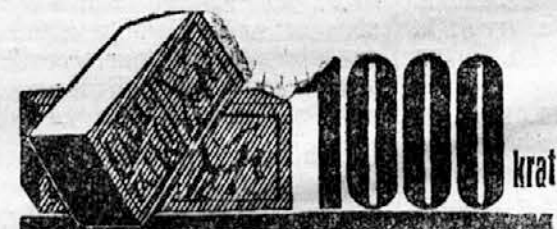
je najmodernejšo urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

je poplačan trud in delo gospodinje, ako pri pranju uporablja dosledno

samo

MILO „GAZELA“

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4

V LASTNI STAVBI

Brzjavi:

TRGOVSKA

Kapital in rezerve Din 19.000.000.—

Telefoni: 180
146, 458

PODRUŽNICE:

Maribor - Kamnik
Konjice - Novo mesto
Ptuj - Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

EKSPOZITURÉ:

Logatec
Prevalje

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.